

MARC BOADA FERRER, IN MEMORIAM

La mort prematura i sobtada de l'egarenc Marc Boada Ferrer (1963-2024) ens va agafar per sorpresa el passat juliol de 2024. Els mitjans de comunicació (o la mateixa Viquipèdia) van dir llavors que Marc Boada havia estat divulgador científic. Potser perquè en aquest sector va ser pioner al nostre país i va aconseguir guanyar-se la vida treballant incansablement en la difusió científica, cosa que no és gens fàcil. Per això aviat se li van preparar diversos homenatges i el van nomenar membre honorífic de l'Associació Catalana de Comunicació Científica. Però és del tot impossible limitar-se a assignar una única etiqueta a una personalitat polièdrica com la de Marc Boada, també tot un referent en la construcció d'artefactes i en el treball amb materials diversos per al professorat de tecnologia, com va fer palès en les diverses ocasions que va col·laborar amb la nostra Societat Catalana de Tecnologia.

L'any 1999 vaig saber de Marc Boada Ferrer, i de la seva construcció artesana de telescopis i pèndols, per un company, el geòleg Isaac Camps Gamundi. Va ser arran d'un treball de recerca de batxillerat que tutoritzava, en el qual l'estudiant volia mesurar la gravetat de la Terra amb diferents mètodes, entre els quals un pèndol gravimètric. L'Isaac va ser molt clar: «Un pèndol? Has de parlar amb en Marc!».

Així ho vaig fer. De fet, atès que en aquella època (potser mai) en Marc no era gaire amic del correu electrònic, primer vaig conèixer Moira Costa Calsamiglia, la seva parella, la seva sòcia, mare del seu fill Arnau, còmplice indispensable del que va ser Pèndulum, l'empresa de museografia que van fundar i amb la qual van crear multitud d'elements disseminats arreu, especialment a Cosmocaixa Barcelona.

En un món en què la superficialitat, la tirania de les revistes indexades, *titolitis* i la compartimentació del coneixement són els genets de l'apocalipsi dels mals de l'acadèmia, en Marc era una ànima lliure que representà tot el contrari. Naturalista, humanista, artista, docent, científic i tecnòleg autodidacte, era un corcò de treball promogut per una curiositat incansable. Era conscient de les seves excentricitats, del seu col·leccionisme atípic, contagiós per l'entusiasme amb què te l'explicava, com allò d'escorcollar i remenar nous a la botiga per trobar-ne espècimens rars

FOTOGRAFIA: Marc Boada Ferrer.

FONT: Viquipèdia. CC BY Moira Costa (https://ca.wikipedia.org/wiki/Fitxer:Marc_Boada_Ferrer.jpg).

amb més de dues valves, un TOC que continuo tenint, cal confessar.

Però, sens dubte, en Marc va ser un gran tecnòleg materialista. En Marc va situar els materials al centre de la seva producció artística i museística, de les seves accions divulgatives i presentacions públiques. Va comprendre ràpidament la necessitat d'afegir la dimensió material al clàssic debat diàdic forma-funció en la creació d'objectes, i així ho vam discutir i fer, en els primers llibres de tecnologia de secundària que vam escriure i publicar a l'editorial Castellnou. No us perdeu la clau dicotòmica d'identificació de materials que hi ha allà, perduda al final d'un tema, crec recordar al llibre de segon d'ESO.

Marc. Va ser un plaer comissariar i presentar a l'Escola d'Art i Disseny de Terrassa la teva primera exposició artística, bé, de fet, d'art, ciència i tecnologia; compartir aquella llista (ridícul, quan vaig veure el teu!) de proveïdors de materials per a dissenyadors i artistes, que subministràvem als nostres estudiants de dis-

seny; al·lucinar amb el teu descobriment del fòssil de dinosaure *Koutalisaurus kohlerorum* i amb totes aquelles joies que extreies dels minerals i les creacions amb meteorits; gaudir passejant pel Jardí de les Percepcions de Vallparadís de Terrassa; aprendre, i aprofitar-me molt com a docent, dels teus articles de taller a les revistes *Mètode* i *Investigación y Ciencia*, entre d'altres, i de la passió didàctica dels teus llibres de divulgació, de les teves conferències, de les presentacions al *QuèQuiCom*; admirar abstret l'escultura Catacaos, interactuar amb la rebel·lió de les formes i amb la resta de somnis que eres capaç de materialitzar, com allò

de congelar-se amb el bloc de gel de Cosmocaixa o de crear un fractal després de trepitjar un pedal, i tantes, i tantes coses encisadores!

Que la terra et sigui lleu, estimat Marc. Gràcies per tot.

Antoni Hernández-Fernández
Societat Catalana de Tecnologia
i Societat Catalana de Llengua i Literatura,
Institut d'Estudis Catalans
Terrassa, 9 de setembre de 2024